

Automatyzacja katalogowania

AI zastąpi katalogera w bibliotece naukowej?
doświadczenia, perspektywy

Agnieszka Dwornik i Daria Fabisiak

Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu

Potrzeby BU UMK w zakresie katalogowania

- wprowadzanie do bazy publikacji pozyskanych z egzemplarza obowiązkowego (ok. 6%)
- katalogowanie i wzbogacanie informacyjne rekordów - głównie obcojęzycznej literatury naukowej (Oddział Opracowania Zbiorów, biblioteki wydziałowe, Biblioteka Collegium Medicum w Bydgoszczy)
- tworzenie opisów bibliograficznych na potrzeby prowadzonych bibliografii (Oddział Pomorzoznawczy)
- opracowanie katalogowe czasopism i zbiorów specjalnych (Oddział Czasopism i Oddział Zbiorów Specjalnych)
- retrokonwersja danych z katalogów kartkowych

Etapy pracy z metadanymi bibliograficznymi

- kwerenda w bazie katalogowej w poszukiwaniu gotowego rekordu
- deduplikacja rekordów, gdy zachodzi taka potrzeba
- modyfikacja/uzupełnienie/ujednolicanie danych do obecnie obowiązujących przepisów katalogowania, ze szczególnym uwzględnieniem charakterystyki przedmiotowej
- utworzenie oryginalnego rekordu bibliograficznego
- najbardziej pracochłonna część zadania to analiza treści i dobór charakterystyki przedmiotowej

Standardy metadanych - oczekiwania

- wysoka zawartość informacyjna
- interoperacyjność
- jednolitość (?)

Tworzymy dane już nie tylko dla tradycyjnych systemów informacyjnych, ale również na potrzeby wyszukiwania z zastosowaniem dużych modeli językowych

Dostępne typy narzędzi oparte na AI wspomagające proces katalogowania (wybór)

- **Dedykowane narzędzia MARC:** CatalogerGPT, SmartMarc, MarcAI , GetMarc.ai, MARCmin Alpha
- **Asystenci AI ogólnego przeznaczenia:** Perplexity, ChatGPT, Copilot, Grok
- **Moduły wbudowane w system biblioteczny:** Asystent katalogowania AI w Almie

Kluczowe jest rozumienie jak działają, do jakich danych mają dostęp, na jakich danych były trenowane i czego można oczekiwać w generowanych wynikach

Narzędzia wspomagające proces katalogowania

CatalogerGPT

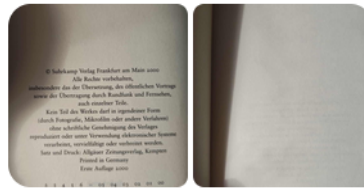
Asystent katalogowania w chmurze do szybkiego generowania rekordów MARC21 z analizą treści, bez dostępu do zewnętrznych baz. Dostępny jako Model GPT w ChacieGPT online i w aplikacji.

MARCmin Alpha

Prosty i intuicyjny generator MARC21 z minimalną konfiguracją i szablonami, bez dostępu do zewnętrznych baz. Dostępny na platformie YesChat AI, oparty na modelu GPT-4o.

MarcAI

Generowanie rekordów z obrazów/PDF lub tekstów przez AI, idealne dla małych i średnich bibliotek. Ma funkcje kontroli jakości, automatycznej walidacji, sugerowania poprawek i uzupełniania brakujących pól. Pełna funkcjonalność jest płatna.

Create a MARC record from the provided content.

powershell

Skopiuj kod

```
=LDR 00000nam a2200000 i 4500
=001 [system assigned]
=008 000000s2000\\|gw|a|\\|\\|\\|b|\\|\\|000|0|ger|d
=020 \\$c[No ISBN provided]
=040 \\$a[Cataloging agency]$bger$e rda
=041 \\$ager
=100 1\\$aBovenschen, Silvia,$eauthor.
=245 10$aÜber-Empfindlichkeit :$bSpielformen der Idiosynkrasie /$cSilvia Bovenschen.
=264 \\1$aFrankfurt am Main :$bSuhrkamp,$c2000.
=300 \\$a[Pageination not provided] ;$c[Size not provided]
=336 \\$atext$btxt$2rdacontent
=337 \\$aunmediated$bn$2rdamedia
=338 \\$avolume$bnc$2rdacarrier
=520 \\$aA collection of essays exploring forms of hypersensitivity and idiosyncrasy from philosoc
=050 \\0$aBF698$b.B68 2000
=082 04$a155.2$223
=090 \\$aBF698$b.B68 2000
=650 \\0$aIdiosyncrasy.
=650 \\0$aSensitivity (Personality trait)
=650 \\0$aEmotions$xPhilosophy.
=650 \\0$aHuman behavior.
```

📄 👍 🗨️ ...

+ Zapytaj o cokolwiek

🔍 🔊

CatalogerGPT

Automatyzacja
bibliotek 2025

MarcAI

↑↓
🗑️

100

1

ind2

a	Bovenschen, Silvia.	🗑️
---	---------------------	----

↑↓
🗑️

245

1

0

↑↓ a	Über-Empfindlichkeit :	🗑️
↑↓ b	Spielformen der Idiosynkrasie /	🗑️
↑↓ c	Silvia Bovenschen.	🗑️

↑↓
🗑️

250

ind1

ind2

a	Erste Auflage.	🗑️
---	----------------	----

↑↓
🗑️

264

ind1

1

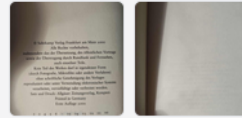
↑↓ a	Frankfurt am Main :	🗑️
↑↓ b	Suhrkamp Verlag,	🗑️
	2000	

MARCmin Alpha

You

Create a MARC record from the provided content.

2025-11-23 19:29:37

YesChat [MARCmin Alpha](#)Below is a **draft MARC21 bibliographic record** based solely on the information visible in the uploaded images.If you want this adapted to your **local cataloging practice** (RDA vs. older rules, fields for classification, subject headings, authority control, etc.), just tell me.

MARC21 Bibliographic Record (Draft)

```
=LDR 00000nam a2200000 i 4500
=001 __ (to be assigned)
=003 __ DLC
=005 20251124#####
=008 00000s2000###gw#####000#0#ger#
=040 __ $a DLC $b ger $e rda
=041 0_ $a ger
=100 1_ $a Bovenschen, Silvia, $e Verfasser.
=245 10 $a Über-Empfindlichkeit : $b Spielformen der Idiosynkrasie / $c Silvia Bovenschen.
=264 _1 $a Frankfurt am Main : $b Suhrkamp, $c 2000.
=300 __ $a ca. ___ Seiten ; $c ___ cm
=336 __ $a Text $b txt $2 rdacontent
=337 __ $a ohne Hilfsmittel zu benutzen $b n $2 rdamedia
=338 __ $a Band $b nc $2 rdacarrier
=500 __ $a Erste Auflage 2000.
=500 __ $a Copyright: © Suhrkamp Verlag Frankfurt am Main 2000.
=500 __ $a Printed in Germany; Satz und Druck: Allgäuer Zeitungsverlag, Kempten.
=590 __ $a Exemplarvermerk: "Dz 1/25" (Handschriftlicher Zusatz).
=650 _0 $a (Subjects to be supplied)
=700 1_ $a (Optional contributors if needed)
=910 __ $a (Local fields if desired)
```


Wykorzystanie chatbotów wspomagających proces katalogowania testowanych w BU UMK

Testowane chatboty

- Perplexity + instrukcja - Claude Sonnet 4.5 (myślenie)
- Perplexity + instrukcja - Gemini 2.5 PRO
- Chat GPT-5-high (LMArena)
- Grok-4-0709 (LMArena)
- Microsoft 365 Copilot + instrukcja

Test przydatności chatbotów LLM w generowaniu opisu przedmiotowego

Prompt

o czym jest książka *ABC / by EFG*?
(Podaj deskryptory Biblioteki Narodowej, których
można użyć do stworzenia opisu bibliograficznego
tej książki.) ← dla chatbotów bez instrukcji.

Szkic instrukcji

1. Przeprowadź aktywne wyszukiwanie internetowe: informacje o książce.
2. Zaprezentuj wyniki w formie streszczenia i słów kluczowych.
3. Ustal deskryptory (pola 6XX).

Przykład otrzymanej odpowiedzi

o czym jest książka Dorota księżna żagańska (1793–1862) : kariera francusko-niemiecka / Günter Erbe ; tłumaczenie: Jerzy Bielerzewski?

Kataloger

Podsumowanie treści

Książka „Dorota księżna żagańska (1793–1862): kariera francusko-niemiecka” autorstwa Günтера Erbe to **biograficzna monografia** poświęcona postaci Doroty de Talleyrand-Périgord, urodzonej jako Dorota von Biron, księżnej żagańskiej. Publikacja przedstawia jej życie i działalność w kontekście **politycznym, społecznym i kulturowym XIX wieku**, ukazując ją jako jedną z najbardziej wpływowych kobiet epoki.

Główne wątki książki:

- **Pochodzenie i młodość** Doroty – córki księżnej kurlandzkiej Anny Doroty von Medem.
- **Małżeństwo z Edmondem de Talleyrand-Périgord** i związki z francuską arystokracją.
- **Kariera polityczna i dyplomatyczna** – jej rola w kręgach francuskich i niemieckich elit, wpływ na życie polityczne Europy.
- **Życie w Żaganiu** – jako księżna żagańska, mecenaska kultury, filantropka i organizatorka życia towarzyskiego.
- **Relacje z wybitnymi postaciami epoki**, m.in. z Charlesem-Maurice'em de Talleyrand-Périgord.
- **Znaczenie jej działalności dla kultury i polityki** w okresie Restauracji i Wiosny Ludów.

Książka jest **opracowaniem naukowym**, bogatym w źródła historyczne, analizującym zarówno życie prywatne, jak i publiczne Doroty w kontekście przemian społecznych i politycznych XIX wieku. [wikipedia +2](#)

Deskryptory (zgodne z BN):

- **Pole 380 (forma):** Publikacje naukowe, Biografia, Książki
- **Pole 600 (osobowe):** Talleyrand-Périgord, Dorota (1793–1862)
- **Pole 651 (geograficzne):** Francja, Niemcy, Żagań
- **Pole 650 (przedmiotowe):**
 - Arystokracja
 - Biografie kobiet
 - Dyplomacja europejska
 - Historia XIX wieku
 - Mecenał kultury
 - Polityka europejska
 - Życie towarzyskie
- **Pole 045 i 648 (chronologiczne):** XIX w. (1800–1899)
- **Pole 655 (gatunkowe):** Biografia
- **Pole 658 (ujęciowe):** Historia, Kultura i sztuka, Polityka, politologia, administracja publiczna

Podsumowanie treści

„*Sztuka ścigania się w deszczu*” autorstwa Gartha Steina to wzruszająca powieść obyczajowa, której narratorem jest pies Enzo. Historia opowiedziana jest z jego perspektywy, co nadaje książce wyjątkowy charakter. Enzo jest wiernym towarzyszem swojego właściciela, Denny'ego – utalentowanego kierowcy wyścigowego, który marzy o karierze w sportach motorowych.

Fabula skupia się na życiu Denny'ego i jego rodziny, ukazując zarówno radosne chwile, jak i dramatyczne wydarzenia: śmierć żony, walkę o opiekę nad córką oraz zmagania z przeciwnościami losu. Enzo, obserwując wszystko z perspektywy psa, snuje refleksje o naturze człowieka, lojalności, miłości i nadziei. Motyw wyścigów samochodowych jest tu metaforą życia – sztuka „ścigania się w deszczu” symbolizuje umiejętność radzenia sobie w trudnych warunkach i zachowania kontroli w chaosie.

Książka jest pełna emocji, momentami wzruszająca, ale z optymistycznym przesłaniem o sile przyjaźni i wytrwałości w dążeniu do celu. [lubimyczytac +2](#)

Gatunek

- Powieść obyczajowa z elementami psychologicznymi.

Główna tematyka

- Miłość i lojalność
- Rodzina i relacje
- Walka z przeciwnościami losu
- Pasja i marzenia
- Filozofia życia

Kluczowe wątki

- Narracja z perspektywy psa
- Motyw wyścigów jako metafora życia
- Konflikt o opiekę nad dzieckiem
- Strata i żałoba

Przykład otrzymanej odpowiedzi

Deskryptory (zgodnie z BN):

- **Pole 380 (forma):** Książki; Proza
- **Pole 650 (tematy):**
 - psy
 - kierowcy wyścigowi
 - rodzina
 - miłość
 - przyjaźń
 - lojalność
 - śmierć
 - opieka nad dzieckiem
 - wyścigi samochodowe
 - filozofia życia
- **Pole 655 (gatunek):** Powieść; Powieść obyczajowa
- **Pole 658 (ujęciowe):** brak (literatura piękna nie otrzymuje deskryptorów ujęciowych)

Wyniki testów chatbotów

Struktura i formalizm

- modele z instrukcją (Claude Sonnet, Gemini, Copilot), znacznie lepiej radziły sobie z zachowaniem struktury pól MARC i były bliższe gotowemu rekordowi przedmiotowemu. Sonnet okazał się w tym zakresie najbardziej konsekwentny i precyzyjny
- modele bez instrukcji miały tendencję do znacznego skracania opisów i podawania deskryptorów na podstawie wyłącznie tytułu oraz starych zasad katalogowania

Trafność merytoryczna

- wszystkie modele wykazały się wysoką zdolnością do identyfikacji głównych tematów, postaci i miejsc opisywanych w książkach
- modele bez instrukcji dużo gorzej radziły sobie z literaturą piękną. Często nie potrafiły prawidłowo rozpoznać treści, zwłaszcza w przypadku antologii lub zbiorów
- zdarzało się, że różnice językowe dotyczące pojęć wpływały na opis deskryptorowy: skoro eseje są częścią Literatury faktu, esejów i publicystyki, często ta forma publikacji jest wybierana, nawet gdy mamy do czynienia z tekstem (popularno)naukowym

Wnioski z testów narzędzi i chatbotów

Niezbędny nadzór katalogera

Żadne z testowanych rozwiązań nie jest w pełni samodzielne – każde wymaga nadzoru kompetentnego bibliotekarza dziedzinowego. Modele językowe działają na zasadzie prawdopodobieństwa, a nie prawdy. Mogą wygenerować rekord wyglądający idealnie pod kątem technicznym, który merytorycznie jest błędny (np. przypisanie książki do złej dziedziny).

Specjalizacja vs Uniwersalność

Narzędzia dedykowane (jak MarcAI czy CatalogerGPT) lepiej radzą sobie ze strukturą MARC21, ale są "zamknięte" na świat zewnętrzny. Modele ogólne (jak Claude Sonnet czy Gemini) mają szerszą wiedzę kontekstową i lepiej nadają się do dawania wskazówek odnośnie katalogowania przedmiotowego.

Problem unikalnych zasobów

Dla książek nietypowych i rzadkich, systemy AI muszą "zgadywać" deskryptory i streszczenia na podstawie jedynie informacji, które zostaną im dostarczone, co drastycznie zwiększa ryzyko błędów merytorycznych i halucynacji.

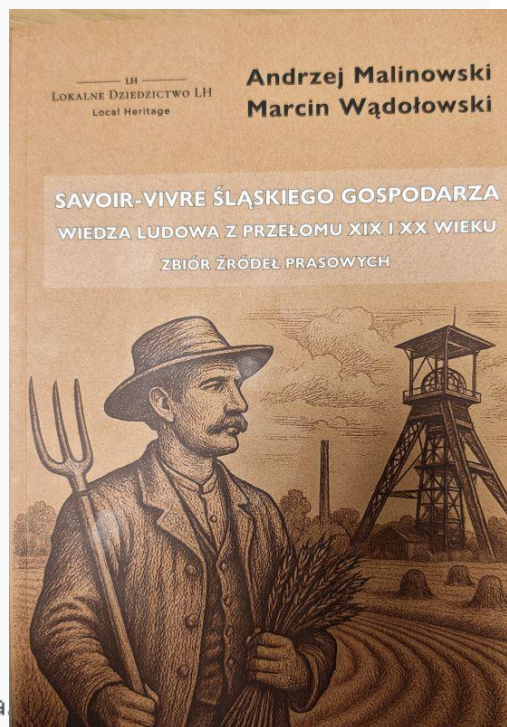

Kataloger

Nie znalazłem bezpośredniego opisu tej książki w pierwszych wynikach, więc przygotowuję podsumowanie na podstawie dostępnych informacji o jej tematyce i tytule:

Deskryptory (BN)

- Pole 380 (forma): Książki; Publikacje naukowe; Wydawnictwa źródłowe.
- Pole 650 (tematyka):
 - Etykieta
 - Obyczaje i zwyczaje
 - Śląsk – kultura
 - Wiedza ludowa
 - Historia społeczna
 - Życie codzienne
- Pole 651 (geograficzne): Śląsk (Polska)
- Pole 648 (chronologiczne): XIX wiek; XX wiek (przełom)
- Pole 655 (gatunkowe): Antologia; Literatura ludowa; Publicystyka.
- Pole 658 (ujęciowe): Historia; Etnologia i antropologia kulturowa; Kultura i sztuka

380	__ a Publikacje fachowe
385	__ a Rolnicy
630	(...) 07 a Rolnik Śląski (czasopismo) 2 DBN
650	_7 a Chów zwierząt 2 DBN
650	_7 a Czasopismo rolnicze 2 DBN
650	_7 a Gospodarstwo rolne 2 DBN
650	_7 a Obszary wiejskie 2 DBN
650	_7 a Uprawa roślin 2 DBN
651	_7 a Śląsk Cieszyński 2 DBN
655	_7 a Antologia 2 DBN
655	_7 a Opracowanie 2 DBN
655	_7 a Poradnik 2 DBN
658	__ a Historia
658	__ a Rolnictwo i leśnictwo

Asystent katalogowania AI w Almie

- dostępny od lutego 2025 r. , określany jako I faza,
- w lutowym wydaniu oparty na LLM gpt_4o_2024_08_06
- powiązanie z bazą Deskryptorów Biblioteki Narodowej zapowiadane jest na pierwszą połowę 2026 r. (prawdopodobnie czerwiec)
- nie ma połączenia online z zewnętrznymi źródłami, tworzy rekord tylko na podstawie danych dostarczonych przez katalogera i danych treningowych (rekordy z Alma Community Zone i wybranych bibliotek)
- może przetwarzać obrazy w różnych formatach (JPG, PNG, GIF, PDF, DOCX)

Asystent katalogowania AI w Almie - - opis działania

- wgranie do systemu metadanych i/lub obrazów
- generowanie przez system szkicu opisu bibliograficznego

✦ Nowy rekord z Asystenta AI

Wprowadź metadane i/lub obrazy, których chcesz użyć do wygenerowania rekordu. Nowy szkic rekordu zostanie przesłany do MDE, gdy będzie gotowy.

Tytuł*	ABC	Nota podsumowująca	Wpisz tutaj tekst
Autor	Wpisz tutaj tekst	Format rekordu	Marc21
ISBN	Wpisz tutaj tekst	Rozwiń z szablonu	Ks
Uwaga dotycząca zawartości	Wpisz tutaj tekst	Żądane metadane*	Żądane metadane: Wszystkie

Załączniki

Prześlij do 4 zdjęć książki (np. tylna okładka, kolofon)

File Name		
1		A-C_00800.jpg

Upuść plik lub [Przeglądaj pliki](#)

Anuluj

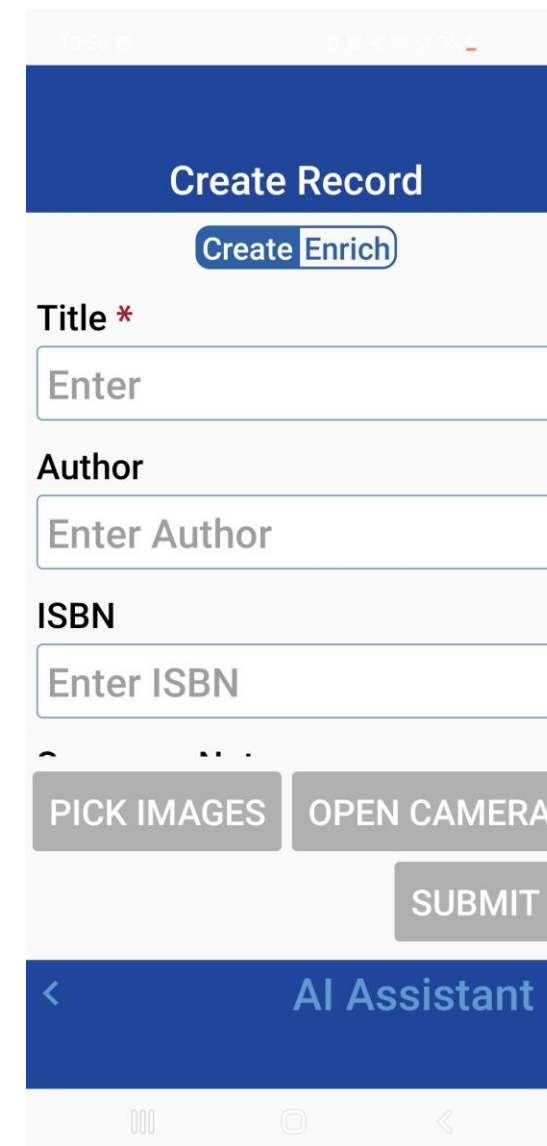
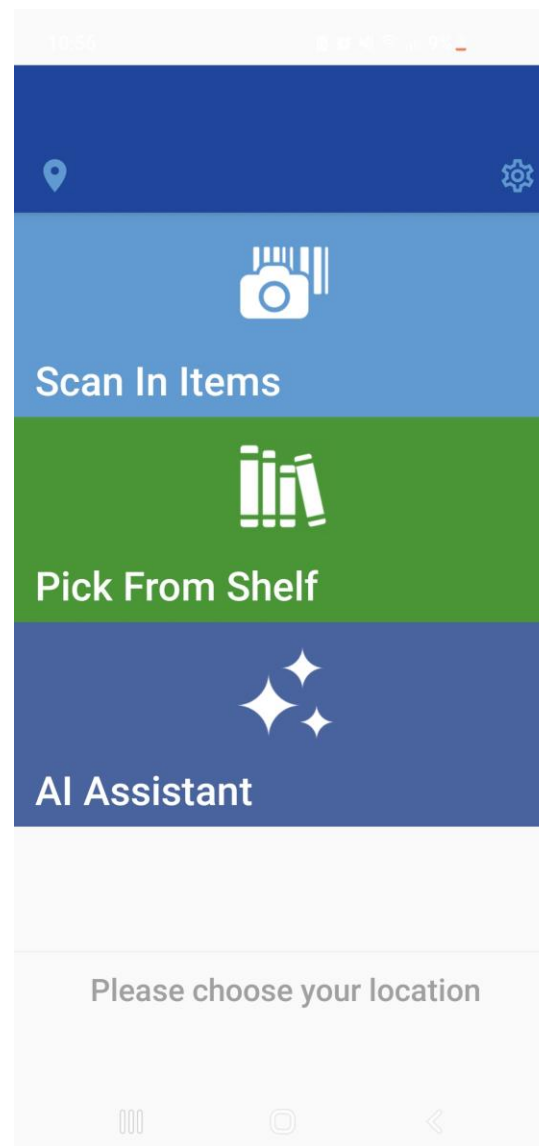
Generuj rekord

Asystent katalogowania AI

Aplikacja mobilna Alma Mobile 2 z funkcją AI Assistant do fotografowania preliminarzów - rekord pojawia się w edytorze metadanych w Almie produkcyjnej automatycznie w czasie rzeczywistym

Do pobrania z Google Play lub Apple App Store

Asystent katalogowania AI w Almie

Czary w nowożytnej Polsce w latach 1500-1800 / Wanda Wyporska ; przełożył Marian Leon Kalinowski. (991017334227206926)

Op

[Rekord](#)
[Nowy](#)
[Wygenerowane przez AI](#)
[MARC21 Bib](#)
[68](#)

LDR

00000nam#a2200000##4500

020 \$\$a 978-83-231-4847-0

041 \$\$a pol

100 1 \$\$a Wyporska, Wanda, \$\$e author.

245 1 0 \$\$a Czary w nowożytnej Polsce w latach 1500-1800 / \$\$c Wanda Wyporska ; przełożył Marian Leon Kalinowski.

250 \$\$a Wydanie pierwsze.

264 1 \$\$a Toruń : \$\$b Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, \$\$c 2021.

336 \$\$a text \$\$b txt \$\$2 rdacontent

337 \$\$a unmediated \$\$b n \$\$2 rdamedia

338 \$\$a volume \$\$b nc \$\$2 rdacarrier

520 \$\$a Publisher description: "Czary w nowożytnej Polsce w latach 1500–1800 to pierwsze kompleksowe studium o polskiej demonologii stworzone na podstawie zapisów z procesów o czary w Wielkopolsce. Szczegółowe badania autorki ukazują wiele typów wiedźm – od zwiastunki zła do podziwianej gospodyni domowej, której obecność w gronie czarownic obala mit, jakoby wszystkie wiedźmy nią już dano. Przeprowadzone analizy pokazują, że ówczesni żyjący mieli świadomość mechanizmów stojących za prześladowaniami oraz niejednokrotnie przejawiali krytyczną postawę wobec nadużyć szerzących się na salach sądowych. Ta nowa, przełomowa praca przedstawia rozmaite powody uprawiania czarów, wyjaśnia, dlaczego ludzie wzajemnie oskarżali się o takie praktyki oraz przyznawali do stosowania magii. Książka ukazuje historie, które wykraczają poza zapisy z procesów sądowych, ujawnia motywy kryjące się za nadużyciami i wątki o władzy oraz pokazuje relacje między mężczyznami i kobietami w okresie wczesnej nowożytności." \$\$7 Generated by AI

500 \$\$a First published in English by Palgrave Macmillan under the title Witchcraft in Early Modern Poland, 1500–1800 by Wanda Wyporska.

588 \$\$a Part of the metadata in this record was created with the help of AI Metadata Assistant

650 0 \$\$a Witchcraft \$\$z Poland \$\$y 16th century.

650 0 \$\$a Witchcraft \$\$z Poland \$\$y 17th century.

650 0 \$\$a Trials (Witchcraft) \$\$z Poland \$\$y 16th century.

650 0 \$\$a Trials (Witchcraft) \$\$z Poland \$\$y 17th century.

650 0 \$\$a Demonology \$\$z Poland \$\$y 16th century.

700 1 \$\$a Kalinowski, Marian Leon, \$\$e translator.

Asystent katalogowania AI w Almie

Научные чтения памяти В. М. Василенко : сборник статей. Выпуск IV научный редактор Е. В. Долгих. (991017334240406926)

Rekord Nowy Wygenerowane przez AI 47 MARC21 Bib

LDI 00000nam#a2200000##4500

041C \$\$a rus

100 1 \$\$a Долгих, Е. В. \$\$e editor

245C C \$\$a Научные чтения памяти В. М. Василенко : \$\$b сборник статей. \$\$n Выпуск IV \$\$c научный редактор Е. В. Долгих.

25C \$\$a Выпуск IV

264 1 \$\$a Москва \$\$b Всероссийский музей декоративно-прикладного и народного искусства \$\$c 2003

336 \$\$a text \$\$b txt \$\$2 rdacontent

337 \$\$a unmediated \$\$b n \$\$2 rdamedia

338 \$\$a volume \$\$b nc \$\$2 rdacarrier

50C \$\$a Подписано в печать 26.12.2003. Тираж 1000. Заказ 735.

58E \$\$a Part of the metadata in this record was created with the help of AI Metadata Assistant

700 1 \$\$a Старченко, О. И. \$\$e corrector

700 1 \$\$a Ельцева, А. В. \$\$e typesetter

710 2 \$\$a Всероссийский музей декоративно-прикладного и народного искусства \$\$e publisher

880C C \$\$6 245-00 \$\$a Nauchnye chteniia pamiaty V. M. Vasilenko : \$\$b sbornik statei. \$\$n Vypusk IV \$\$c nauchnyi redaktor E. V. Dolgikh.

880 1 \$\$6 264-00 \$\$a Moskva \$\$b Vserossiiskii muzei dekorativno-prikladnogo i narodnogo iskusstva \$\$c 2003

880 \$\$6 250-00 \$\$a Vypusk IV

Metadane w
cyrylicy

Asystent katalogowania AI w Almie

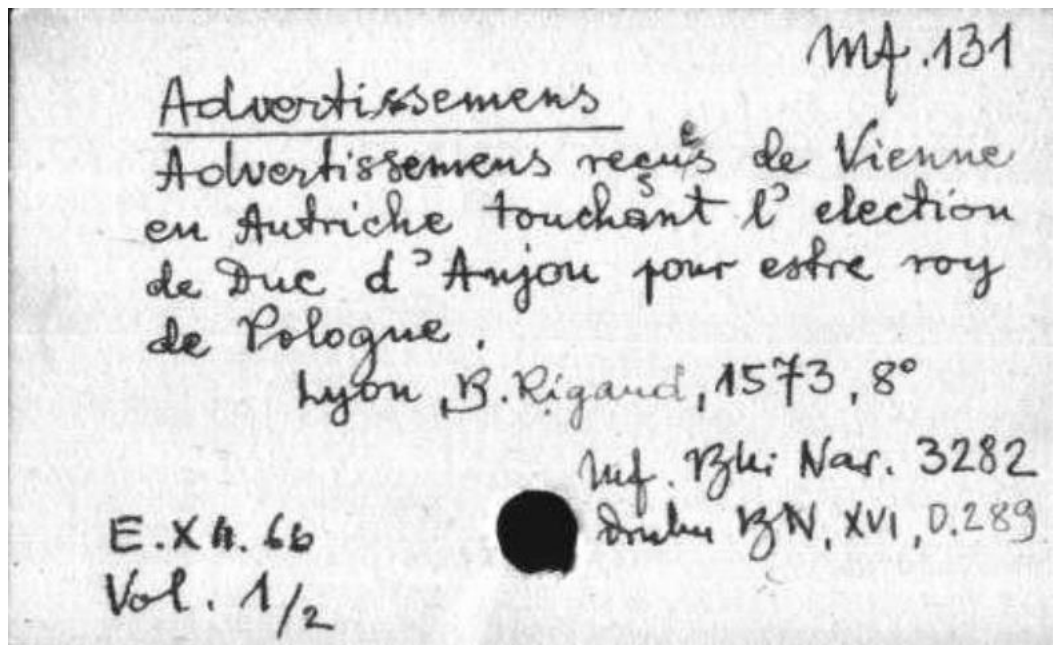
蝦夷の侍 辻堂魁 (991017333220706926) Opinia

Rekord Nowy Wygenerowane przez AI 73 MARC21 Bib

LDI	00000nam#a2200000##4500
00€	230000s#####a#####000#1#jpn##
02C	\$\$a 978-4-396-35084-0
041 C	\$\$a jpn
10C 1	\$\$a 辻堂魁 \$\$e author
24€ 1 C	\$\$a 蝦夷の侍 \$\$c 辻堂魁
264 1	\$\$a 東京 \$\$b 祥伝社 \$\$c 2023
33€	\$\$a text \$\$b txt \$\$2 rdacontent
337	\$\$a unmediated \$\$b n \$\$2 rdamedia
33€	\$\$a volume \$\$b nc \$\$2 rdacarrier
52C	\$\$a 西蝦夷地のアイヌの集落に江戸の武士がいるという噂が広がる。その武士が12年前の刃傷事件で義絶した長男・徹であると確信した元船手組同心・瀬田宗右衛門は、唐木市兵衛に徹の捜索を依頼する。市兵衛らは海路を進むが、“おろしゃ”の賊に行く手を阻まれる。 \$\$7 Generated by AI
52C	\$\$a In the Ainu village of western Ezo, rumors spread of a samurai from Edo. Former ship captain Seta Soemon becomes convinced that this samurai is his estranged son, Toru, who was disowned 12 years ago after a violent incident. Seta enlists Karaki Ichibee to search for Toru. As Ichibee and his companions travel by sea, they are confronted by Russian pirates who block their path. \$\$7 Generated by AI
58€	\$\$a Part of the metadata in this record was created with the help of AI Metadata Assistant
65C C	\$\$a Samurai \$\$z Japan \$\$v Fiction
65C C	\$\$a Ainu \$\$z Hokkaido (Japan) \$\$v Fiction
65C C	\$\$a Fathers and sons \$\$v Fiction
65C C	\$\$a Ship captains \$\$v Fiction
65€ 7	\$\$a Historical fiction \$\$2 lcgft
88C 1	\$\$6 100-00 \$\$a Tsuji, Kai \$\$e author
88C 1 C	\$\$6 245-00 \$\$a Ezo no samurai \$\$c Tsuji Kai
88C 1	\$\$6 264-00 \$\$a Tokyo \$\$b Shodensha \$\$c 2023

Metadane z ideogramami japońskimi

Testy asystenta katalogowania AI - - skany kart katalogowych

024 7	\$\$a BnF 3282 \$\$2 local
040	\$\$a TOR U \$\$c TOR U
041	\$\$a fre
045 2	\$\$b d \$\$b d
046	\$\$k
100 1	\$\$a Rigaud, B. \$\$e publisher
245 1 0	\$\$a Advvertissemens reçus de Vienne en Autriche touchant l' election de Duc d' Anjou pour estre roy de Pologne \$\$c Lyon : B. Rigaud, 1573
246 3	\$\$a
250	\$\$a
260	\$\$a
264 1	\$\$a Lyon \$\$b B. Rigaud \$\$c 1573
300	\$\$a ; \$\$c cm.
336	\$\$a text \$\$b bt \$\$2 rdacontent
337	\$\$a unmediated \$\$b n \$\$2 rdamedia
338	\$\$a volume \$\$b nc \$\$2 rdacarrier
380	\$\$a Książki
380	\$\$a Publikacje naukowe
388 1	\$\$a
490 1	\$\$a
500	\$\$a Microfilm reference: Mf. 131.
500	\$\$a Additional reference: BnF 3282, André BnF, XVI, D. 289.
500	\$\$a Volume 1/2.
588	\$\$a Part of the metadata in this record was created with the help of AI Metadata Assistant

Wyniki testów asystenta katalogowania AI na podstawie wgrywanych obrazów publikacji

- generuje szkic rekordu w formacie MARC21, ale w wersji angielskiej
- nowe rekordy generowane są dość szybko
- zawartość informacyjna jest różnorodna - od minimalnych danych, po dość bogate opisy bibliograficzne z wygenerowanym streszczeniem w polu 520 i z hasłami przedmiotowymi Biblioteki Kongresu
- na podstawie tych samych obrazów książki można uzyskać różne wyniki
- przydatne narzędzie przy katalogowaniu publikacji w alfabetach innych niż łaciński, ale bez znajomości języka trudno zweryfikować wygenerowane dane
- przydatne narzędzie do katalogowania na podstawie skanów kart katalogowych – odczytuje wiele danych, również karty pisane ręcznie, chociaż wiele zależy od ich jakości, uwzględnia nawet opis fizyczny czy uwagi zawarte na karcie, może służyć jako tymczasowy szkic rekordu bibliograficznego

Dalsze testy asystenta katalogowania AI

Kontynuujemy testy w strefie instytucji systemu.

Cenną funkcją jest możliwość przesyłania oceny wygenerowanych danych wraz z komentarzem do producenta programu

✦ Chętnie poznamy Twoją opinię

Oceń asystenta AI - jakość danych

Opinia 📄 ⓘ ✕

★ Fatalny ★ Niezbyt dobry ★ OK ★ Dobry ★ Świetny

Proszę wyjaśnić swoją odpowiedź powyżej. (Opcjonalnie)

Prosimy nie podawać żadnych danych osobowych

E-deskryptor

1 | WKLEJ LUB WPISZ TEKST

Książka „Über-Empfindlichkeit: Spielformen der Idiosynkrasie” autorstwa Silvii Bovenschen jest esejem filozoficzno-kulturowym, który bada zjawisko idiosynkrazji, rozumianej jako nadwrażliwość, osobliwa reakcja na bodźce i odmienność w odbiorze świata. Autorka analizuje tę „nadwrażliwość” w różnych kontekstach – od biologii i medycyny po kulturę, sztukę i literaturę – ukazując, jak indywidualne reakcje i subiektywne odczucia kształtują nasze doświadczenie rzeczywistości. Bovenschen posługuje się bogatym językiem i wieloma przykładami, aby pokazać, że idiosynkrazja nie jest jedynie defektem czy anomalią, lecz może być twórczym impulsem w kulturze i myśleniu. Książka ma charakter eseistyczny i teoretyczny, skierowany do czytelników zainteresowanych filozofią, teorią kultury i estetyką.

Nazwa	Wynik
Filozofia kultury	0.499
Kultura	0.454
Filozofia	0.436
Esej	0.414
Książki	0.390
Medycyna	0.371
Biologia	0.351
Bovenschen, Albert(1864-1939)	0.343
Estetyka	0.342
Sztuka	0.319
Odmienność kulturowa	0.315
Kultura książki	0.294
Kultura i sztuka	0.198
Inność	0.191
Charaktery	0.190

Ukryj

Skopiuj

Uwagi, problemy, wnioski ogólne zastosowania AI w katalogowaniu

- w żadnym narzędziu nie otrzymujemy pełnego lub satysfakcjonującego rekordu bibliograficznego
- problemy ogólne podobne do wszystkich narzędzi opartych na LLM – dyskusyjna wiarygodność, halucynacje, które można ograniczać, ale nie wyeliminować, cenzura
- systemy AI często nie mają głębokiego kontekstowego zrozumienia potrzebnego do terminologii specyficznej dla społeczności lub niuansów kulturowych - odpowiedzialność za jakość wygenerowanych danych spoczywa na katalogerze

Uwagi, problemy, wnioski ogólne zastosowania AI w katalogowaniu

- dyskusyjne LCSH w asystencji katalogowania AI w Almie – wydaje się dużym plusem, ale większość polskich katalogerów nie jest w stanie ocenić poprawności budowy tych haseł - pytanie, czy jest ona istotna, gdy odchodzi się od wyszukiwania indeksowego, a w perspektywie mamy zapytania w języku naturalnym w wyszukiwarkach (nie tylko asystent wyszukiwania w Primo), a hasła te są już globalnie dodawane do rekordów publikacji elektronicznych
- kwestie etyczne - czy AI trenuje się na danych bez zgody twórców?
- kwestie ekologii - duże centra danych wymagają znacznych zasobów energii, generują ślad węglowy, a do chłodzenia serwerów używane są ogromne zasoby wody
- kwestie finansowe – jak długo będą to narzędzia względnie tanie?

Rekomendacje

- **zaufać katalogerowi** - dobierze narzędzie w zależności od potrzeb
- bardziej wiarygodne do opracowania treści publikacji na tym etapie wydają się **chatboty z instrukcją** (zwane przestrzenią, agentem), mają bezpośrednie połączenie z siecią i wskazują źródła, z których czerpią informacje
- **asystent katalogowania** działa inaczej – nie ma dostępu do sieci, trenowany na puli rekordów z CZ, w których dostawcy stosują wzbogacanie metadanych z wykorzystaniem AI, a więc nie na danych modelowych
- w przypadku książek **w alfabetach innych niż łaciński** czy drukowanych z wykorzystaniem **czcionki gotyckiej**, asystent katalogowania AI jest bardzo pomocny
- wskazane korzystanie w katalogowaniu zbiorów specjalnych np. starych druków na podstawie **skanów kart katalogowych** – dane odczytane i ustalone już wcześniej przez specjalistów

Implikacje dla zawodu katalogera

- biegłość merytoryczna
- krytyczne myślenie i "odporność" na halucynacje AI
- biegłość technologiczna
- samodzielność w wyszukiwaniu/dobieraniu najnowszych i najbardziej efektywnych sposobów pracy
- rola współkatalogowania

AI zastąpi katalogera?

W tej chwili w bardzo ograniczonym zakresie, ale nie jest to wykluczone.

Można postawić pytanie pod jakimi warunkami i kiedy.

Mogłaby, gdyby:

- modele językowe bardziej się rozwinęły
- miała dostęp do pełnych treści publikacji, co jest możliwe w przypadku publikacji elektronicznych lub zdigitalizowanych, przy rozwiązaniu kwestii praw autorskich i ograniczeń dotyczących dostępności treści dla narzędzi AI
- była trenowana tylko na wzorcowych danych

Agnieszka Dwornik

Agnieszka.Dwornik@bu.umk.pl

Daria Fabisiak

Daria.Fabisiak@bu.umk.pl

Biblioteka Uniwersytecka w Toruniu

sponsorzy
zawsze obecni

sponsorzy
wspierający

